

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΜΕ ΤΟΝ ΓΚΙΑΠ

Στήν εβδομαδιαία ἔφημερίδα «Φόρβαιρτς», ὄργανο τοῦ Σοσιαλ-δημοκρατικοῦ Κόμματος Γερμανίας (SPD), δημοσιεύτηκε τελευταία ἡ παρακάτω συνέντευξη τοῦ στρατηγοῦ Γκιάπ, ἀρχηγοῦ τοῦ Λαϊκοῦ Στρατοῦ τοῦ Βορείου Βιετνάμ. Οἱ ἐρωτήσεις δὲν ἔχουν καί τόσο ἐνδιαφέρον (γι' αὐτὸ καὶ τίς δίνουμε περιληπτικά στὰ θεματικά τους σημεῖα) — οἱ ἀπαντήσεις ὁμως μιλοῦν εὐγλωττα γιὰ τὸν τρόπο σκέψης τῆς Βορειο-Βιετναμικῆς ἡγεσίας. Ἀναδημοσίευση ἀπὸ τὸ περιοδικὸ «Neue Politik»).

Ἄκόμα μιὰ πιθαμὴ κοντύτερα στὴ λευτεριά

Στὴν ἀρχὴ ὁ Γκιάπ ἀπαντώντας σὲ σχετικὴ ἐρώτηση, διατυπώνει τὴν ἀποψη ὅτι «καμπὲς στὶς τύχες ὀλόκληρων λαῶν σημειώνονται σύμφωνα μὲ νόμους, πὺ γεννοῦν ρεύματα καὶ ἀντιρεύματα, ὥσπου νὰ φτάσουν αὐτὰ νὰ συγκρουστοῦν μεταξύ τους καὶ νὰ προκαλέσουν πολεμικὲς συγκρούσεις.

Αὐτὸ ἰσχύει ἰδιαίτερα γιὰ τὸ παγκόσμιο ξέσπασμα τῆς ἐποχῆς μας, πὺ γιὰ πρώτη φορὰ στὴν ἱστορία δίνει τὴν εὐκαιρία στὴν ἀνθρωπότητα νὰ ἀπελευθερωθεῖ ἀπ' τὸν κεφαλαιοκρατικὸ καὶ ἱμπεριαλιστικὸ ζυγὸ. Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ ἄρχισε κιόλας πρὶν τριακόσια χρόνια μὲ τὸν εὐρωπαϊκὸ διαφωτισμὸ, γιὰ νὰ ἐκφραστεῖ ἀπὸ τὰ μέσα τοῦ περασμένου αἰῶνα στὶς ἰδέες τοῦ Μαρξισμοῦ καὶ νὰ ὀδηγήσει τελικὰ στοὺς δυὸ παγκόσμιους πολέμους στοὺς ὁποίους τὰ ἀντιδραστικὰ ἀντιρεύματα ἔπαθαν βαρεῖες ἤττες, ἐνῶ ἀντίθετα στὶς προοδευτικὲς καὶ εἰρηνόφιλες δυνάμεις —ἰδιαίτερα ἐπίσης στὸ λαὸ μας— δόθηκε μιὰ τεράστια ὄθηση καὶ πεποίθηση στὴν τελικὴ νίκη».

Ἐρώτηση:

Πρόδος καὶ ἐλευθερία φαίνεται ὥστόσο νὰ εἶναι πάρα πολὺ σχετικὲς ἔννοιες, μιὰ καὶ οἱ δυὸ πλευρές... Παρ' ὅλα αὐτὰ τρέπονται σὲ φυγὴ ἑκατοντάδες χιλιάδες μπροστὰ στὴν προέλαση τῶν μεραρχιῶν σας.

Γκιάπ:

Λοιπὸν, ἀπὸ τὴ μιὰ εἶναι ἀλήθεια, ὅτι τὸ μεγαλύτερο μέρος τρέπεται σὲ φυγὴ ἐξ αἰτίας τῶν ἐπιχειρήσεων, ἀπὸ τὴν ἄλλη γιὰτὶ πέφτουν θύματα τῆς προπαγάνδας καὶ δὲν γνωρίζουν καθόλου τὴν πραγματικὴ λευτεριά. Χιλιάδες Γιαπωνέζοι καὶ ναζιστὲς Γερμανοὶ αὐτοκτονοῦσαν ὅταν οἱ στρατοὶ τῶν Συμμάχων τοὺς ἀπελευθέρωναν ἀπὸ τὸ ἐγκληματικὸ τους καθεστῶς!

Ἑρώτηση:

Ἰσχυρίζεστε, λοιπόν, ὅτι ὁ κομμουνισμὸς φέρνει στοὺς ἀνθρώπους μεγαλύτερες ἐλευθερίες... (παραδείγματα Σολτζεγίτσιν, ἑβραίων στὴ Σοβιετικὴ Ἑνωσὴ, Ἀνατολικογερμανῶν...).

Γκιάπ:

Πολλὲς καὶ διάφορες ἐρωτήσεις ἀπαιτοῦν καὶ διαφορισμένες ἀπαντήσεις. Κατ' ἀρχὴν δὲν νομίζω ὅτι εἶμαι ὁ ἀρμόδιος γὰρ κάνω ἐξαντλητικὲς κρίσεις πάνω στὰ ἐσωτερικὰ προβλήματα τῆς Σοβιετικῆς Ἑνωσῆς, τῆς Γερμανικῆς Λαοκρατικῆς Δημοκρατίας ἢ ὁποιοῦδήποτε ἄλλου κράτους, ἀλλὰ οὔτε ὁ ἕνας οὔτε ὁ ἄλλος μπορεῖ γὰρ ἔχει τὴν ἀξίωση, πὼς ἐνσαρκῶνει ἰδανικὰ τὸν κομμουνισμό. Ὑπάρχουν πολλὲς ἀποχρώσεις τοῦ σοσιαλισμοῦ, ὁ λενινισμὸς, ὁ μαοϊσμὸς, ὁ τιτοϊσμὸς, ὁ φιντελισμὸς, τὰ πειράματα τῆς Πράγας καὶ τῆς Χιλῆς, ἐνῶ ἐμεῖς πάλι τραβᾶμε τὸ δικό μας δρόμο.

Ὁ μαρξισμὸς εἶναι μιὰ νεαρὴ σχετικὰ θεωρητικὴ βάση γιὰ γὰρ ζοῦν οἱ ἄνθρωποι σὲ ἐλευθερία καὶ δικαιοσύνη καὶ ἡ τελειοποίησή της μέσα στὴν πράξη θὰ διαρκέσει, ὅπως εἶναι φυσικό, γενιὲς δλόκληρες.

Οἱ «ἐλευθερίες» ποὺ ἀναφέρατε εἶναι ὠστόσο, κατ' ἀρχὴν, δίχως σημασία γιὰ τὴ συντριπτικὴ πλειοψηφία τῆς ἀνθρωπότητας· καὶ πρέπει γὰρ τεθοῦν ὑπὸ ὀρισμένους περιορισμοὺς ὅσο θὰ ὑπάρχει ὁ κίνδυνος τῆς ἀντίδρασης καὶ οἱ ἄνθρωποι θὰ ἐκτιμοῦν ὑψηλότερα τὴν ἐλευθερία σὰν μιὰ ἀτομικὴ τους ἀχαλίνωτη πολυτέλεια, ἀπὸ τὴν ἐλευθερία τοῦ πλησίον τους γὰρ μπορεῖ γὰρ χορταίνει καὶ γὰρ ζεῖ δίχως ἐπιδημίες.

Σὲ τί ὠφελεῖ λόγου χάρις τὶς μᾶζες τῶν Ἰνδῶν, ποὺ φυτοζωοῦν μέσα στὴν ἀθλιότητα, ἢ ἐλευθερία γὰρ ταξιδεύουν; Σὲ τί ὠφελεῖ τοὺς ἀναλφάβητους Ἰνδιάνους τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς ἢ ἐλευθερία γὰρ μποροῦν γὰρ ἀγοράζουν τὶς ἀντιδραστικὲς φυλλάδες; Ἡ ἐλευθερία ποὺ κατακτᾶμε ἐμεῖς μὲ τὸν ἀγῶνα μας εἶναι ἀρχικὰ ἢ θεμελιακὴ ἐλευθερία ἀπὸ τὴν πείνα, τὶς ἀρρώστειες καὶ τὴν ἐκμετάλλευση τῶν μαζῶν πρὸς ὄφελος μιᾶς φούχτας καπιταλιστῶν.

Ἀλλὰ κι αὐτοὶ οἱ ἴδιοι οἱ πιδ ἄσπονδοι ἐχθροὶ μας δὲν μποροῦν γὰρ ἀγνοήσουν τὸ γεγονός, ὅτι στὶς σοσιαλιστικὲς χῶρες σὲ ἀντίθεση ἀπὸ παλιότερα καὶ σὲ ἀντίθεση μὲ πολλὲς καπιταλιστικὲς χῶρες, ὅπως λ.χ. ἡ Ἰνδία καὶ ἡ Βραζιλία, δὲν ὑπάρχουν πιά λιμοὶ καὶ ἐπιδημίες, τρῶγλες καὶ στρατιὲς ἀναλφάβητων.

Ἑρώτηση:

Πιστεύετε πώς οί κάτοικοι τῆς Σαϊγκόν εἶναι σήμερα λιγότερο ἐλεύθεροι ἢ αἰσθάνονται λιγότερο ἐλεύθεροι ἀπ' ὅ,τι οί συμπατριῶτες σας στό Ἄνόι;

Γκιάπ:

Τίς θεμελιακές ἐλευθερίες γιά τίς ὁποῖες μίλησα μόλις πιδ πάνω, ἀπολαμβάνουν μόνο οί ἄνθρωποι στό Ἄνόι. Ἀπεναντίας, οί κάτοικοι τῆς Σαϊγκόν ἔχουν τήν ἐλευθερία — ὅπως εἶπε καί ὁ πρόεδρος Θιέου — νά ὀδηγοῦν «μόπετ» ἀντί γιά ποδήλατα. Οί ἄνθρωποι στίς καπιταλιστικές χῶρες παραπλανῶνται ὄλο καί πιδ ἀχαλίνωτα στό νά πασχίζουν γιά εὐημερία, γιὰτί δίχως αὐτή τήν τάση εἶναι ἀδιανόητη ἡ ὑπαρξη τοῦ καπιταλισμοῦ, ἐνῶ οί ἄνθρωποι καταστρέφουν ἔτσι τήν υἰγεία τους καί τὸ περιβάλλον τους.

Τὸ καθῆκον τοῦ σοσιαλισμοῦ θά εἶναι, νά κρατήσῃ μέσα σέ υἰγεία ὄρια αὐτή τή δικαιολογημένη τάση, ὥστε τὰ ἀποτελέσματα τῆς νά ἀποβοῦν, ἰσόμετρα, πρὸς ὄφελος τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας. Παρά τὸ διαδομένο θάμπωμα τῶν μαζῶν ἀπὸ τήν καπιταλιστική προπαγάνδα καί τοὺς δελεασμούς τῆς, ἐμεῖς εἴμασταν ἐκεῖνοι πὸν δώσαμε τή συγκατάθεσή μας στή Συμφωνία τῆς Γενεύης τοῦ 1954 γιά τή διεξαγωγή ἐλεύθερων ἐκλογῶν σ' ὄλο τὸ Βιετνάμ, πὸν τορπιλίστηκαν ὄμως ἀπὸ τὸ καθεστῶς τῆς Σαϊγκόν. Καί παρ' ὄλη τή συμπαγή βοήθεια τῆς παγκόσμιας Δύναμης τῶν ΗΠΑ, οί ἄνθρωποι στήν ἐπικράτεια τῆς Σαϊγκόν ὑπερασπίζονται τόσο ἄσχημα αὐτές τίς καπιταλιστικές ἐλευθερίες, ὥστε ὁ στρατός τῆς νά παθαίνει τή μιὰ ἤττα μετὰ τήν ἄλλη· παρ' ὄλες τίς καπιταλιστικές ἐλευθερίες οί στρατιῶτες τοῦ Θιέου λιποταχτοῦν καί περνοῦν κατὰ χιλιάδες σέ μᾶς, ἐνῶ ὁ πληθυσμός στό νότο ἀποτελεῖ μιὰ θάλασσα ὄπου οί μαχητές μας, πὸν ἀγωνίζονται γιά τή γνήσια, τή σοσιαλιστική ἐλευθερία, μποροῦν καί κινοῦνται μέ σιγουριά σάν ψάρια.

*Ερώτηση:

Ποιούς σκοποὺς ἐπιδιώκετε μέ τήν τωρινή σας ἐπίθεση;

Γκιάπ:

(Μέ λεπτό χαμόγελο) : Νά φέρουμε τὸ λαό μας ἀκόμα μιὰ πιθαμὴ κοντύτερα στή λευτεριά.

*Ερώτηση:

Πολὺ ὄραία, ἀλλά θά μπορούσατε νά μᾶς ὄνομάσετε τοὺς γεωγραφικοὺς στόχους τῆς;

Γκιάπ:

Γιά τοὺς στόχους αὐτοὺς θά πρέπει νά ρωτήσετε τὸ Ἄπε-

λευθερωτικό Μέτωπο. Είναι δικός του ο απελευθερωτικός αγώνας, τον οποίο εμείς απλώς και μόνο υποστηρίζουμε με τα στρατεύματα και τα όπλα μας.

Ερώτηση:

Τον υποστηρίζετε με τέτοιο τρόπο ώστε σ' όλο τον κόσμο να φαίνεται σαν πόλεμος δικός σας... Θα επιτεθείτε στο Λάος και την Καμπότζη μετά από μια νίκη σας πάνω στο καθεστώς της Σαϊγκόν;

Γκιάπ:

Και κεί μόνο τον απελευθερωτικό αγώνα του λαού και τη νόμιμη κυβέρνηση του Σιχανούκ υποστηρίζουμε. Ωστόσο, η υποστήριξή μας αυτή σε καμιά περίπτωση δεν είναι τόσο συμπαγής όσο των ΗΠΑ προς τη Σαϊγκόν, το Πνόμ Πέν και τη Βεντιάνε. Όμως, ότι και να κάνουν οι ιμπεριαλιστές και οι υποτακτικοί τους, εκείνο που καταφέρνουν, είναι αντίθετο από αυτό που επιδιώκουν, γεγονός που δυναμώνει την υπόθεσή μας.

Το 1946 σχηματίστηκε από το Χό Τσι Μίν μια κυβέρνηση έθνικού Συνασπισμού και η Γαλλία αναγνώριζε μέσα στα πλαίσια μιας «Ίνδο - κινεζικής Όμοσπονδίας» και της «Γαλλικής Ένωσης», τη Λαοκρατική Δημοκρατία του Βιετνάμ. Ωστόσο οι Γάλλοι θέλανε κατ' αυτό τον τρόπο να ξαναβάλουν γερά το πόδι τους μέσα στη χώρα, γι' αυτό και δεν εκπλήρωσαν καμιά από τις υποχρεώσεις τους απέναντι στην αυτονομία της, αλλά αντίθετα άρχισαν και πάλι την εκμετάλλευσή της σε πλήρη έκταση. Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα την έκρηξη του πολέμου στα τέλη του 1946. Το Μάη του 1954 ο πόλεμος αυτός τέλειωσε με τη νίκη στο Ντιέν - Μπιέν - Φού που οδήγησε τον Ίούλη του 1954 στη Συμφωνία της Γενεύης, στη διαίρεση του Βιετνάμ και, στην εγκαθίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας μας. Η άθétηση των υποχρεώσεων από μέρος της Γαλλίας και οι νεοαποικιοκρατικές της μέθοδες, είχαν επίσης σαν αποτέλεσμα ώστε οι άλλοτε φεουδάρχες πρίγκηπες Σιχανούκ της Καμπότζης και Σουφανοβόγκ του Λάος, να γίνουν συμπαθούντες ή ακόμα και πρωτεργάτες του σοσιαλισμού. Οι μηχανορραφίες των οικονομικών κύκλων της Γαλλίας και της Αμερικανικής CIA εμπόδιζαν και στο νότιο Βιετνάμ επίσης την εφαρμογή όλων των μεταρρυθμίσεων που είχαν συμφωνηθεί να γίνουν και που είχαν σχεδιαστεί από τον Ντιέμ. Οι μηχανορράφοι υποστήριζαν τις αντιδραστικές και διεφθαρμένες δυνάμεις, με αποτέλεσμα η χώρα να βυθιστεί σε πλήρες χάος το 1963 - 64. Στις συνθήκες αυτές το Απελευθερωτικό Μέτωπο κερδίζει όλο και μεγαλύτερη δύνα-

μη και ἐπιρροή. Ἡ σύγκρουση μὲ τὴ διεφθαρμένη και ἀντιδραστικὴ παράταξη ὁδήγησε τελικὰ στὸν ἐμφύλιο πόλεμο και —σὲ ἀντίθεση μὲ κάθε ἔγνοια διεθνοῦς δικαίου— στὴν ἀνοικτὴ ἐπέμβαση τῶν ἐνόπλων δυνάμεων τῶν ΗΠΑ.

Σὲ τί παράδοξα μποροῦν νὰ ὁδηγήσουν οἱ ἀπεγνωσμένες προσπάθειες τῶν ἱμπεριαλιστῶν, φάνηκε στὸ Λάος: τὸ 1957, ὕστερα ἀπὸ ἐλεύθερη συμφωνία ὄλων τῶν κομμάτων, πραγματοποιήθηκε ἡ πρώτη και μοναδικὴ ἔνωση τῆς διαιρεμένης χώρας —ἔτσι τὴν κληροδότησε ὁ Δεύτερος Παγκόσμιος Πόλεμος— ὑπὸ τὸν Σουβάνα Φούμα, πὺ εἶχε δεσμευθεῖ μὲ τὴν τήρηση μιᾶς αὐστηρῆς πολιτικῆς οὐδετερότητας· ὁμως, μόλις μέσα σ' ἕνα χρόνο, ἡ CIA ἀνέτρεψε αὐτὴ τὴν κυβέρνηση πρὸς ὄφελος τοῦ ἀντιδραστικοῦ Σανανικόνε. Ἀποτέλεσμα ὡς τὸ 1969: πολλαπλὰ πραξικοπήματα και ἀντιπραξικοπήματα, ἐμφύλιος πόλεμος και πλήρης οἰκονομικὴ καταστροφὴ τῆς χώρας. Τότε οἱ ἀμερικανοὶ ὑποχρεώθηκαν νὰ ξαναφέρουν στὴν κυβέρνηση τὸν Σουβάνα Φούμα, ὁ ὁποῖος δὲν κατόρθωσε ὁμως νὰ ὑπερνικήσει τὴ δυσπιστία τῶν ἄλλοτε ἐταίρων του τοῦ Συνασπισμοῦ, μὲ συνέπεια νὰ σπρώχγεται ὁ ἴδιος ὄλο και περισσότερο στὴν ἀγκαλιὰ τῶν ἀντιδραστικῶν και ἱμπεριαλιστῶν. Ἡ ἐξέλιξη αὐτὴ ὁδήγησε μέχρι τώρα στὴ νίκη τῶν φιλελεύθερων δυνάμεων πάνω στὰ δυὸ τρίτα τῆς χώρας. Ἡ δευτέρη «γκάφα» τῆς CIA, ἦταν τελικὰ τὸ γκρέμισμα τοῦ πρωθυπουργοῦ Σιχανούκ στὴν Καμπότζη. Ἄν μέχρι τότε οἱ μαχητὲς τῆς λευτεριᾶς περιορίζονταν μόνο στὸ δικαίωμα τῆς κίνησῆς τους πάνω σὲ μιὰ στενὴ ζώνη πρὸς τὰ σύνορα τοῦ Βιετνάμ, (κάτι πὺ χρησίμευε και σὰν ἀφορμὴ γιὰ τὸ πραξικόπημα), ἀπὸ τότε και ὕστερα ξεσηκώθηκαν μὲ τὴν ὑποστήριξη πλατειῶν στρωμάτων ἐναντίον τοῦ ὑπηρέτη τῶν ἱμπεριαλιστῶν Λὸν Νόλ, παίρνοντας και δῶ ἐπίσης τὰ δυὸ τρίτα τῆς χώρας κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχό τους.

Ἐρώτηση:

Στὴν οὐσία δηλαδὴ βάζοντάς τα κάτω ἀπὸ τὸν ἔλεγχο τῶν στρατιῶν σας, Στρατηγέ;

Γκιάπ:

Ὅπως σᾶς εἶπα κιόλας, ἐμεῖς ὑποστηρίζουμε μόνο τὸν ἀπελευθερωτικὸ ἀγῶνα τῶν ἀδερφῶν μας σὲ ὄλες αὐτὲς τίς περιοχὲς και εἶναι ὑπόθεση ὄλων τῶν λαῶν τῆς Ἰνδοκίνας νὰ ἀποφασίσουν γιὰ τὸ πολιτικὸ τους μέλλον ὕστερα ἀπὸ τὴ νίκη πάνω στὴν ἀντίδραση και τὸν ἱμπεριαλισμὸ.

Ἐρώτηση:

Θεωρεῖτε δυνατὴ και πιθανὴ μιὰ πολιτικὴ συνένωση σὲ

μιὰ δημοσπονδία κρατῶν ἢ ἀκόμη καὶ σὲ μιὰ κρατική δημοσπονδία;

Γκιάπ:

Ὅλες οἱ δυνατότητες πρὸς τὴν κατεύθυνση αὐτὴ εἶναι φυσικὰ ἀνοιχτές: θὰ θεωροῦσα γιὰ πῶς πιθανή, τουλάχιστο στὴν ἀρχή, μιὰ δημοσπονδία κρατῶν καὶ στὸ ἀπώτερο μέλλον δὲν θὰ ἀπέκλεια φυσικὰ καὶ μιὰ κρατική δημοσπονδία.

Ἑρώτηση:

Πόσον καιρὸ πιστεύετε, ὅτι μπορεῖ ἀκόμη νὰ διαρκέσει ὁ πόλεμος στὴν Ἰνδοκίνα, Στρατηγέ μου;

Γκιάπ:

Δὲν εἶμαι προφήτης, ἀλλὰ νομίζω πὼς τὸ τέλος τοῦ πολέμου ἐξαρτιέται σὲ μεγάλο βαθμὸ ἀπ' τὴ σωφροσύνη καὶ τὴ διορατικότητα τῶν ἀντιπάλων μας. Ἔχω ὅμως τὴ γνώμη, ὅτι καὶ ἂν φανοῦν ἀνίκανοι καὶ στὸ σημεῖο αὐτό, ὁ πόλεμος δὲν πρόκειται νὰ διαρκέσει ἄλλο τόσο ὅσο ἤδη συνεχίζεται.

Ἑρώτηση:

Στὴν περίπτωση αὐτὴ ποῦ πρόκειται νὰ προσεγγίσει στενότερα τὸ Ἀνόι; Στὸ Πεκίνο ἢ στὴ Μόσχα;

Γκιάπ:

Δεχόμαστε βοήθεια ἀπὸ δλόκληρο τὸ σοσιαλιστικὸ στρατόπεδο, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τίς διαφωνίες ποὺ ὑπάρχουν ἐκεῖ γιὰ τοὺς δρόμους καὶ τίς μορφές τῆς ἐλευθερίας καὶ τῆς προόδου, διαφορὲς ποὺ θὰ ὑπάρχουν παντοῦ καὶ μόνο καρποφόρες μποροῦν νὰ γίνουν.